

השפעת דרישה לאישור מקדים על התחלות שימוש בפנטניל בקרב מבוטחי כללית

אורן מירון, אסתי לוביץ, מאיה שפונט, איליה בורוכוב, מרק ליון, יעל וולף שניא, דורון נצר, גיל לביא
שירותי בריאות כללית

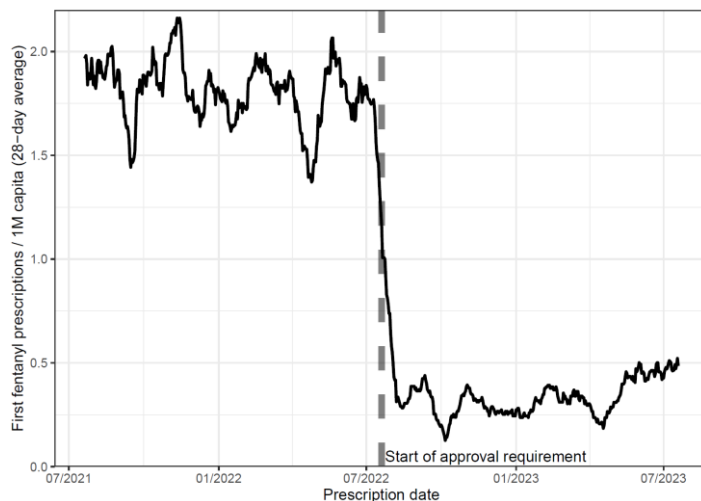
רקע

מערכות בריאות בעולם מתמודדות עם השלכות שימוש שאינו נחוץ בפנטניל, אשר קשור עם סיכון מוגבר להתמכרות ולפגיעה בבריאות. החל מיולי 2022, הכללית החילה דרישה לאישור מקדים בכל התחלת שימוש בפנטניל במטופלים ללא אבחנה אונקולוגית. מטרת העבודה הנוכחית הינה להעריך את השפעת דרישה זו על רישום ראשוני של פנטניל וכן על סך ניפוק אופיואידים בקהילה בכללית.

שיטות

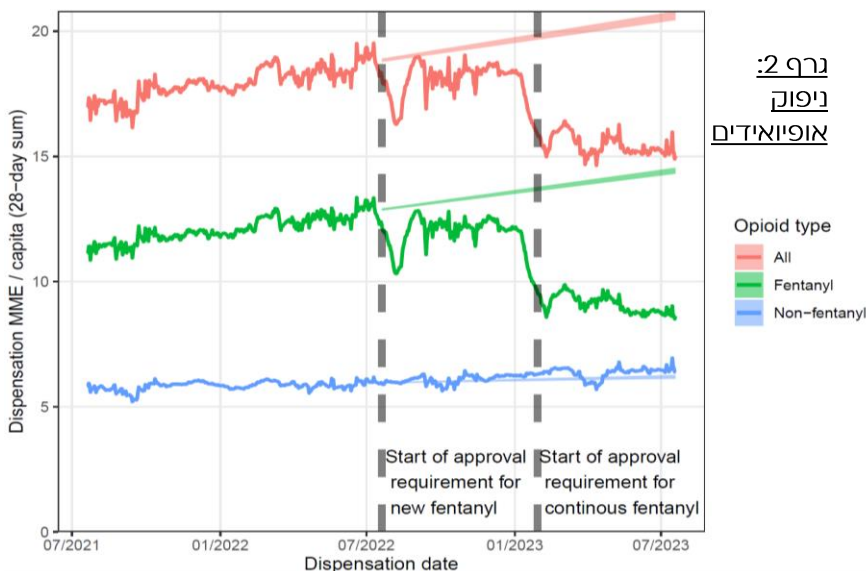
במחקר קוהורט רטרוספקטיבי זה נכללו נתוני כל 4.4 מיליון מבוטחי הכללית ללא אבחנה אונקולוגית, בין ה-20 ליולי 2021 ל-19 ביולי 2023. התוצאים שנבחנו הינם: (1) שיעור הרישום הראשוני של פנטניל (2) שיעור האופיואידים שנופקו, כ- morphine milligram equivalent (MME) לנפש, מפנטניל ומאופיואידים שאינם פנטניל. תוצאים אלו נבחנו על ציר הזמן, וכן לפני ואחרי הדרישה לאישור מקדים שהחלה ביולי 2022, ושהורחבה לאחר 6 חודשים גם לשימוש ממושך בפנטניל. שיעור האופיואידים שנרכשו 6 ו-12 חודשים לאחר הוספת הדרישה השווה לשיעור המנובא לפי המגמה טרם ההתערבות.

תוצאות

גרף 1:
התחלות
פנטניל

שיעור התחלות הפנטניל בשנה שלפני הדרישה היה 711 לכל מיליון מבוטחים, ולאחר הדרישה השיעור ירד ב-81% (רווח סמך 95%: 77%- עד 85%). הירידה הייתה חדה יותר בקבוצות הגיל הצעירות ובמבוטחים עם סיכון להתמכרות לסמים (גרף 1).

גרף 2:
ניפוק
אופיואידים

סך ניפוק אופיואידים בכללית - MME ירד בחודשים ה-6 וה-12 לאחר הוספת הדרישה ביחס לשיעור המנובא לפני הדרישה ב-7% וב-26%, בהתאמה. בעוד שהירידה בסך MME מפנטניל הייתה נמוכה ב-39% מהשיעור המנובא, היה סך MME מאופיואידים שאינם פנטניל גבוה ב-4% מהשיעור המנובא 12 חודשים לאחר הוספת הדרישה (גרף 2).

משמעויות

הדרישה לאישור מקדים להתחלת פנטניל במטופלים ללא אבחנה אונקולוגית נמצאה במתאם עם ירידה חדה בהתחלות הפנטניל, במיוחד בצעירים. נצפתה ירידה הדרגתית בניפוק האופיואידים הכולל, אשר העמיקה לאחר שהדרישה הורחבה לרישום מתמשך. ירידה חדשה זו בסך ניפוק האופיואידים נצפתה חרף עליה קומפנסטורית קלה בניפוק אופיואידים שאינם פנטניל. הדרישה לאישור מקדים עשויה להיות כלי יעיל בהגבלת השימוש בפנטניל בפרט וצריכת אופיואידים בכלל, במערכות בריאות.